

URZĄD
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W GDAŃSKU

80-824 GDAŃSK, UL. PODWALE PRZEDMIEJSKIE 30
TEL. (0-58) 346-29-32, TEL/FAX (0-58) 346-29-33, TEL. CENTRALA (0-58) 301-50-21
E-MAIL:GDANSK@UOKIK.GOV.PL

Gdańsk, 14 lipca 2000r.

RGD.532-3/00/CF

DECYZJA NR RGD.20/2000

Na podstawie art. 105 § 1 K.p.a., w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. z 1999r. Nr 52, poz. 547; zm. Dz.U. z 2000r. Nr 31, poz. 381) umarza się postępowanie administracyjne wszczęte z wniosku Polskiego Związku Spedytorów Międzynarodowych w Gdyni przeciwko Oddziałowi Regionalnemu Maersk Polska Sp. z o.o. w Gdyni pod zarzutem stosowania praktyki monopolistycznej polegającej na zawarciu porozumienia w przedmiocie ustalenia i wprowadzenia z dniem 1 lipca 1999r. opłaty dokumentacyjnej pobieranej od kontrahentów za sporządzenie deklaracji skróconej i jej wymianę na konosament oryginalny, w jednakowej wysokości 35 zł za konosament.

UZASADNIENIE

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło wystąpienie Polskiego Związku Spedytorów Międzynarodowych w Gdyni (zwanego dalej Związkiem), w którym zarzuca on wskazanym agentom/maklerom okrętowym i przedstawicielom reprezentującym zagranicznych armatorów liniowych, stosowanie praktyki monopolistycznej polegającej na wprowadzeniu w jednym dniu i w jednej wysokości dodatkowej opłaty pobieranej za wydanie deklaracji skróconej w zamian za konosament oryginalny. Praktyka ta skierowana jest przeciwko polskim importerom sprowadzającym do kraju towary drogą morską w oparciu o umowę bukingową na podstawie konosamentu.

W ocenie Związku, opłata ta, tzw. opłata dokumentacyjna, została wprowadzona przez agentów/maklerów samowolnie i w sprzeczności z art. 141 § 2 Kodeksu morskiego, który stanowi, iż za ładunek przewożony na podstawie konosamentu, odbiorca zobowiązany jest do zapłacenia tylko należności wynikających z konosamentu lub umowy przewozu. Pod-

noszony przez agentów armatorów/maklerów argument, iż przygotowanie – zgodnie z wymogami nowego Kodeksu celnego - deklaracji skróconej, wymienianej następnie na konosament oryginalny, jest pracochłonne i wymaga dodatkowych nakładów, które ponosi agent, nie uzasadnia – według wnioskodawcy – jej wprowadzenia, bowiem za wykonanie czynności leżących po stronie armatora agent winien się rozliczać z nim w ramach prowizji. Wykorzystując znowę, agenci narzucają importerom, często rozdrobnionym i nie znającym obowiązków agentów, konieczność uiszczenia opłaty, grożąc wstrzymaniem ładunku w przypadku jej nie uregulowania.

Tendencja do wprowadzania wspomnianej opłaty, pomimo protestu Związku i odbiorców towarów, wystąpiła w latach ubiegłych, zaś w styczniu 1999r. doszło pomiędzy agentami linii żeglugowych i maklerami okrętowymi do zawarcia formalnego porozumienia mającego znamiona praktyki monopolistycznej.

Pismem z dnia 22 stycznia 1999r. Polski Związek Maklerów Okrętowych w Gdyni wystąpił do Związku o uznanie tzw. opłaty manipulacyjnej za sporządzenie i wydanie deklaracji skróconej, polecając jednocześnie swoim członkom jej bezwzględne egzekwowanie. Następnie jedna ze skarżonych firm, pismem z dnia 1 lipca 1999r. poinformowała Związek i firmy w nim zrzeszone, iż ostatecznie z tym dniem od wszystkich odbiorców ładunków w imporcie pobierana będzie zryczałtowana opłata dokumentacyjna w wysokości 35zł, przeznaczona na pokrycie wszelkich kosztów związanych z przygotowaniem deklaracji skróconej i jej wymianą na konosament oryginalny.

Mając powyższe na uwadze, po spełnieniu wymogów formalnych przez Związek, organ antymonopolowy wszczął w dniu 21 września 1999r., prowadzone pod Nr RGD.532-1/99/00/CF postępowanie administracyjne z wniosku Polskiego Związku Spedytorów Międzynarodowych w Gdyni przeciwko Maersk Poland Ltd. w Gdyni i dziewięciu innym wskazanym przez wnioskodawcę firmom pod zarzutem stosowania praktyk monopolistycznych polegających na zawarciu porozumienia, którego przedmiotem było ustalenie na tym samym poziomie i wprowadzenie tego samego dnia tzw. opłaty dokumentacyjnej za wymianę konosamentu oryginalnego na deklarację skróconą, co może stanowić naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu [...].

Postanowieniem z dnia 8 czerwca 2000r. postępowanie administracyjne przeciwko Biuru Regionalnemu Maersk Polska Sp. z o.o. w Gdyni zostało wyłączone do odrębnego postępowania.

W dniu 31 maja 2000r. organ antymonopolowy powziął wiadomość, iż Oddział Regionalny Maersk Poland Sp. z o.o. w Gdyni, wobec którego wszczęte zostało postępowanie antymonopolowe i z którym – początkowo jako z Maersk Poland Ltd. w Gdyni, a następnie jako z Oddziałem Regionalnym tej Spółki – prowadzona była korespondencja w sprawie, nie posiada osobowości prawnej. Stroną w postępowaniu sądowym może być Biuro Główne Maersk Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

W świetle powyższych ustaleń, wobec faktu, iż Biuro Regionalne Maersk Poland Sp. z o.o. w Gdyni nie posiada legitymacji biernej do występowania w charakterze strony w postępowaniu administracyjnym – w rozumieniu art. 29 K.p.a. – orzeczono, jak w sentencji.

Biorąc pod uwagę zgromadzony materiał dowodowy, organ antymonopolowy rozważy ewentualną możliwość wszczęcia postępowania administracyjnego przeciwko Biuru Głównemu Maersk Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie pod zarzutem naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy antymonopolowej.

POUCZENIE: Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatury w Gdańsku.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Roman Jarząbek

Dyrektor Delegatury UOKIK w Gdańsku